Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

NYÍRTURA TELEPÜLÉS LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- **a környezetében működő küszöb érték alatti üzemről**
- **a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,**
- **a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.**

Készítette:

A Nyíregyháza Katasztrófavédelmi Kirendeltsége a

Nyírtura Község polgármesteri hivatal közreműködésével

a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

megbízásából

TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Ilyen súlyos ipari balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a **KATASZTRÓFAVÉDELEM** feladatává tette a súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását. A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemben jelenlevő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos ipari balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos ipari balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemen belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a település polgármestere - a hivatásos katasztrófavédelem területi szervével együttműködve – **Külső Védelmi Tervet** készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében.

Ezért a katasztrófavédelmi törvény a település polgármestere részére feladatul írta elő jelen **Lakossági Tájékoztató Kiadvány** készítését és kiadását.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

**MIT KELL TENNI,
HA A TELEPÜLÉSEN SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?**

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

	A baleset bekövetkeztéről hangosbeszélőn tájékoztatják.			Menjen a lakásában a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő legtávolabbi helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más erre alkalmas helyen!			Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
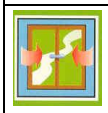	Zárja be az ajtókat és az ablakokat!			Ne dohányozzon. Kapcsoljon ki minden nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!			Szellőztesse ki a lakását miután a veszélyhelyzet elmúlt.

További információk a katasztrófavédelem honlapjáról
www.katasztrófavedelem.hu szerezhető be.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI ÜZEMRŐL
ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ÜZEM ADATAI:

Az üzem neve és címe:
Biohungaricum Kft.
székhelye; 5540 Szarvas, Külterület 030/2
telephely címe; 4532 Nyírtura, Újmajori út 5.

A külső tájékoztatásért felelős személy:

Szender Júlia hűtőház vezető:
Telefonszáma: 42-531-500

A Biohungaricum Kft. 4532 Nyírtura, Újmajori út 5. szám alatti, mint veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. fejezetének hatálya alá tartozó, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet alapján

„küszöbérték alatti”

besorolású veszélyes üzemnek minősül.

AZ ÜZEMBEN VÉGZETT VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK, ÉS A JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem rendeltetése, fő tevékenysége

A Biohungaricum Kft. Nyírtura Hűtőház gyorsfagyasztott zöldségek és gyümölcsök előállításával és forgalmazásával foglalkozik.

Az üzemben folyó veszélyes tevékenység:
A telephelyen veszélyes anyagokkal kapcsolatos gyártás nem történik, kémiai folyamatok nem játszódnak le.

Üzemen belül előforduló veszélyes anyag, mely az üzemen kívüli lakott területeket és a lakosságot veszélyeztetheti:

AMMÓNIA, amely a hűtőrendszer működését biztosítja telephelyen lévő 5 db 5 m^3 propán-bután tartályok.

A veszélyes anyagok elhelyezkedése:
A telephelyen a legnagyobb veszélyforrás a hűtési technológiában jelenlévő ammónia.

Az üzemben jelenlévő veszélyes anyag tulajdonsága:
Az ammónia legjellemzőbb tulajdonsága: **MÉRGEZŐ ANYAG**

Fizikai tulajdonságai:
Szabadba kerülve hideg gőz, köd formájában áramló színtelen, sűrített, cseppfolyósított szúrós szagú gáz, mely a szabadba kerülésekor a talajszinten elterülve terjed ki.

AZ ESETLEGES SÚLYOS IPARI BALESETEK SORÁN KIALAKULÓ EGÉSZSÉG-, ESETLEG KÖRNYEZETKÁROSÍTÓ HATÁSOK.

veszélyes ipari üzem (telephely) térképi megjelenítése.

A telephely Nyírtura településen, Újmajori út 5. szám alatt található. A telephely Nyíregyházáról a 4 sz. út – Nyírpazony – Nyírtura Táncsics Mihály utca - alsórendű út útvonalon közelíthető meg.
A telephelytől a legközelebbi lakóhely nyugati irányban helyezkedik el, távolsága kb. 380 méter, melyet az alábbi térkép mutat

Az ammónia egészségkárosító hatásának bemutatása:

Az ammónia szúrós, kellemetlen szagú, a vegyiparban használatos gáz. A bőrre fröccsenő folyékony ammónia égéshez hasonló fagyási sérüléseket okoz. Gőze a levegő nedvességtartalmának jelenlétében irritálhatja bőrt. Kis koncentrációi ingerelhetik a szemet és könnyezést okozhatnak, nagyobb koncentrációk súlyos sérülést okozhatnak. Folyadékcseppjei maradó szemsérülést okozhatnak, amelynek teljes mértéke nem jelentkezik az első napokban.
Az ammóniagőz koncentrációjától függően a belélegzése ingerelheti a szemet, orrot és torkot, köhögést és légzési nehézséget okozhat. Nagyobb koncentrációk még rövid idő alatt is súlyos tüdősérülést okozhatnak.
A mérgezés tünetei enyhe esetben ingerköhögés, nehézlégzés, orrfolyás, nyáladzás, könnyezés, nagyobb töménységben fullasztó köhögés, mellkasi fájdalom, véres köpet, a gége záróizmainak görcse, illetve gégevizenyő.

A VESZÉLYES ÜZEM VESZÉLYHELYZETI TEVÉKENYSÉGE:

Az üzemben bekövetkezett súlyos üzemi baleset esetén a BIOHUNGARICUM KFT. dolgozói vesznek részt. Az üzem Üzemzavar-Elhárítási Szabályzata, Tűzvédelmi Szabályzata, a Súlyos Káresemény Elhárítási Terve alapján végzik a kárelhárítási munkálatokat.
A mentés vezetője a létesítményen belüli kárelhárítási munkák során a hűtőház igazgatója, akadályoztatása esetén a helyettese.
Az üzem vezetői és a dolgozói mindent megtesznek azért, hogy beavatkozásukkal megakadályozzák a katasztrófahelyzet kialakulását.

A kárelhárítás során sor kerül a katasztrófavédelem (tűzoltóság) riasztására, illetőleg egyéb, az esemény felszámolásához elsődlegesen szükséges szervek (Városi Rendőrkapitányság, Mentőszolgálat, Sz.-Sz.-B. Vármegyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Osztálya és Nyírtura Polgármesterének) értesítésére.

Ha a veszélyhelyzet az üzem beavatkozása által nem szüntethető meg, s az ammónia gáz üzemen kívüli lakott területre történő áramlása nem akadályozható meg, és veszélyezteti a lakosságot, a mentésvezető a település polgármesterét tájékoztatja a kialakult veszélyhelyzetről, akik a felszámolásban részt vevő szervekkel együttműködve döntenek a további mentőerők (polgári védelmi szervezetek, közmű vállalatok és egyéb, a későbbiekben együttműködőként tervezett szervezet riasztásáról.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A polgármester a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal együttműködve, az üzem által kidolgozott Súlyos Káresemény Elhárítási Terv alapján, Külső Védelmi Tervet dolgozott ki.

A Külső Védelmi Terv „a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. Fejezetének hatálya alá tartozó, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendeletben foglaltak alapján készült.

A Külső Védelmi Terv a település lakosságának mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó intézkedéseket tartalmazza.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről.
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése.
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére.
- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése, közművek kizárása)
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb..)
- Helyreállítás, újjáépítés.

A BIOHUNGARICUM KFT. területén bekövetkezett balesetnél – mely során MÉRGEZŐ AMMÓNIA GÁZ KERÜL A SZABADBA – a veszélyeztetett települési területrészen a lakosság védelme érdekében elsődlegesen az elzárkóztatást alkalmazzuk.

A lakosság elzárkóztatását lakásonként a környezettel legkevésbé érintkező helyiségben kell megvalósítani. Az elzárkóztatás ideje alatt a tájékoztatás az érintettek számára a helyben szokásos módon (hangosbemondón, személyesen) történik.

A bekövetkezett események során megsérültek ellátására egészségügyi pont felállítására kerül sor.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:
A lakosság riasztása és tájékoztatása hangosbeszélőkön keresztül, a polgármester utasítására történik. A riasztás és tájékoztatás történhet a kiérkező rendőr járőr által hangosbeszélővel és személyes közlésben is. A lakosság riasztásához és tájékoztatásához fel kell használni a településen található szükségriasztásra alkalmas eszközöket. (pld: harang félreverése stb.)

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, a gépjárművet biztonságosan állítsa le úgy, hogy az ne képezzen forgalmi akadályt!
- Az épületek nyílászáróit zárják be, a szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Nyílt láng használatával vagy szikraképződéssel járó tevékenységet szüntessék meg!
- A lakásokat áramtalanítsák!
- Robbanás bekövetkezésekor védekezzenek a lehulló tárgyak, a repülő üvegszilánkok ellen! Amennyiben detonáció hangjának gyanúja merül fel, húzódjanak el az ablakoktól, illetve az üvegfelületek közeléből!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!
- Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit!
- Készüljenek fel a lakásaik elhagyására!
- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérjék figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e!

A polgármester az üzemtől, a katasztrófavédelem helyszínen lévő kárelhárítás vezetőjétől kapott tájékoztatás alapján dönt arról, hogy a lakosság védelme érdekében milyen lakosságvédelmi intézkedéseket rendel el. (elzárkózás, kimenekítés)

Sérültek mentése:
A sérültek elsősegélyben részesítését a háziorvos végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére. A beteg, gondozásra szoruló személyeket az Országos Mentőszolgálat nyíregyházi mentőállomás dolgozói a rendszeresített gépjárművekkel szállítják el a kijelölt gondozási intézményekbe és befogadási helyekre.

Elzárkóztatás:

Magatartási szabályok elzárkóztatás elrendelése esetén:

- Az utcán tartózkodók a legrövidebb úton menjenek zárt helyiségbe, lakásukba, vagy egyéb a talajszint felett lévő zárt helyiségbe (vagy valamelyik közeli közintézménybe).
- Az otthontartózkodók a nyílászárókat csukják be, a szellőző részeket ruhával tömjék be.
- Légkondicionáló, egyéb szellőző berendezéseiket kapcsolják ki.
- Azokat a járókelőket, akiknek nincs hová menniük, átmenetileg fogadják be.
- Amíg arra engedélyt nem kapnak, otthonaikat a saját érdekükben ne hagyják el.

Kimenekítés:

A kimenekítésre akkor kerülhet sor, amikor az elzárkóztatást az arra illetékes vezető döntése nem tartja biztonságosnak, illetve az elzárkózott lakosság egészségi állapota indokolttá teszi.

Az elzárkózott lakosság esetleges kimenekítése csak egyéni védelem alkalmazása mellett kerülhet végrehajtásra tűzoltói közreműködésével.

A lakásból való távozáskor kapcsolják ki, illetve zárják el a villany, víz és gázvezetékeket és oltsák el a kályhában, kazánban a tüzet. A lakást az épület elhagyásakor vagyonvédelmi okból zárják be. A magára hagyott vagyontárgyak védelméről a jelenlévő rendőri erők gondoskodnak.

A mozgásukban és cselekvőképességükben akadályozott személyeket (amennyiben nem tudják elvinni) a gyülekezési helyen be kell jelenteni, s egy visszamaradó családtag felügyelete mellett meg kell várni, amíg elszállításukról intézkednek..

Gyülekezési hely: Nyírtura, Táncsics utca vége.

A veszélyeztetett területről történő kimenekítés esetén a személyek elhelyezése:

a MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA
Nyírtura, Arany János utca 19. szám alatti épületében történik.

Védekezésben résztvevő szervezetek:

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős.

A polgármester irányítja a polgári védelmi feladatok ellátását.

A védekezés irányítására irányító törzset hoz létre.

A kárelhárítási munkába bevonásra kerülnek a katasztrófavédelem egységei, a rendőrség és a mentőszolgálat erői, a környezetvédelmi és vízügyi szervek munkatársai.

A településen megalakított polgári védelmi szervezetek egységei.

Védekezésben résztvevő szervezetek elérhetőségei:

KATASZTRÓFAVÉDELEM, RENDŐRSÉG, MENTŐSZOLGÁLAT: ☎: 112

HELYI VÉDELMI BIZOTTSÁG: ☎: 42/795-110